

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUKLARIMIZ

Türkiye, kurtuluş savaşını halkın meclisiyle yürüten ve başarılı olan ilk ve tek ülkedir. Büyük önder Mustafa Kemal Atatürk'ün liderliğinde parçalanmış bir imparatorluktan yeni bir devletin kurtuluş ve kuruluş mücadelesi verilmiştir. Amasya Genelgesi'nde yer alan "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." ve 1921 Anayasası'nda bulunan "Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir." ifadesi bu kurtuluşun yöntemini açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Mustafa Kemal milletine, millet de Mustafa Kemal'e güvenmiştir. Böylece "imkansız" olarak görülen bir kurtuluş savaşı kazanılmış, ardından da çok kısa bir sürede "imkansız" olarak tanımlanabilecek devrimler, gelişmeler gerçekleştirilmiştir.

Büyük önder Atatürk, 23 Nisan 1924'te '**23 Nisan**' gününün bayram olarak kutlanmasına karar vermiştir. 23 Nisan 1929'da ise Atatürk, bu bayramı çocuklara armağan etmiş ve **23 Nisan ilk defa 1929 yılında Çocuk Bayramı** olarak da kutlanmaya başlanmıştır. 1979'da ise bu bayram uluslararası boyuta taşınmıştır. Böylece Türkiye çocuklarına bayram hediye eden ve bu bayramı bütün dünya ile paylaşan ilk ve tek ülke olmuştur.

Atatürk çocuklar ve gençlerin ülkenin geleceği olduğunu görerek her iki kesim için de bayram hediye etmiştir. Bu bayramlar her yıl coşkuyla kutlanmakta, ulusal birlik ve beraberliğimizi pekiştirmektedir.

Bir ülkenin merkezi ve yerel kamu yöneticileri ile sivil toplum örgütleri ve bireylerine düşen öncelikli görev, çocuklarına yeterli imkanları sunarak onların olası en iyi şekilde yetişmesini sağlamaktır. Kuşkusuz her çocuğun yetenekleri, kapasitesi ve beklentileri birbirinden farklıdır. Bu farklılıkların, toplum ve bireylerin farklı ihtiyaçları olduğu dikkate alındığında, olumsuzluk değil çok büyük bir zenginlik olduğu görülecektir. Bütün mesele doğru bir eğitim sistemiyle bu zenginlikleri hayatın içine, toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak üretim sürecine katılabilmesidir.

Bu bağlamda eğitim sistemimizin, anaokulundan doktora düzeyine kadar, bir bütün olarak ele alınmasında fayda bulunmaktadır.

Ayrıca ilk 8 yıllık eğitim süreci sonunda çocukların yeteneklerinin keşfedilmesi ve bu yeteneklere göre lise ve de uygun olanlarda üniversite eğitimine devam etmesi sağlanmalıdır. Bir insanın yeteneklerine uygun ve sevdiği bir alanda uzmanlaşması, meslek sahibi olması onun hem başarılı hem de mutlu olmasını sağlayacaktır.

Diğer taraftan bireylerin yeteneklerinin keşfi, yeteneklerine uygun eğitimi almaları kadar önemli bir konu da işgücü ihtiyacının alan ve nitelik olarak doğru tespit edilmesidir. Bu çerçevede bugün ve gelecekte de var olmaya devam edecek iş ve meslekler ile yarının ihtiyaçları çerçevesinde ihtiyaç duyulacak meslekleri tespit etmek, eğitim sisteminde, özellikle mesleki eğitim ve üniversitelerde gerekli değişimleri yapmak gerekecektir.

Ancak bütün bunların yanında ailelerimiz, eğitim sistemi ve öğretmenlerimize düşen en önemli görev çocuklarımızı her şeyden önce "iyi insan" olarak yetiştirmeleridir. Bunun anlamı ise; dürüst, çalışkan, hak etme ve adalet duygusu gelişmiş, iyiniyetli, yardımsever, çevreye duyarlı bireylerden oluşan bir toplum olmaktır. Böylesi bireylerden oluşan bir toplum başarılı olmanın yanısıra huzurlu ve mutlu da olacaktır.

Sonuç olarak bir ülkenin en büyük başarı göstergelerinden birinin, çocuklarının mutluluk düzeyi olduğunu unutmamalıyız. Bugün çocukları mutsuz olan bir ülkenin yarınları güler yüzlü olmayacaktır. Oysa bugünün mutlu çocukları, yarının mutlu toplumunun temelleri olacaktır. Bu nedenle herbirimiz çocukların mutluluğuna katkı yapmaya çalışmalı, 23 Nisan'ları coşkuyla kutlamalıyız.

ZEKERİYA MUTLU
BAŞKAN

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF VE SANATKAR KÖŞESİ

FAİZ İNDİRİMLERİNDEN YARARLANAN ESNAF VE SANATKARLARIMIZ

Ekonomik koşullar nedeniyle ve finansmana erişim konusunda sıkıntı yaşayan esnaf ve sanatkarlarımıza daha fazla destek olunabilmesi ve katkı sağlanabilmesi adına hem kamusal alanda hem de özel alanda birtakım hizmetler bulunmaktadır. Bu hizmetler arasında, düzenli olarak her yıl değerlendirmeye alınan ve en çok tercih edilenlerden biri; Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kefalet Kooperatifleri'nin sunmuş olduğu kredi imkanlarıdır. Bu çerçevede, 31 Aralık 2016 tarihli, 29935 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Bakanlar Kurulu Kararı'nda esnaf ve sanatkarların kullanacağı kredi alanları ve bunlara yönelik faiz indirimleri mevcuttur.

Halkbankası aracılığıyla veya doğrudan Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kefalet Kooperatifleri'ne başvuru yaparak kullanılan krediler açısından uygulanan faiz indirimleri piyasa koşullarına kıyasla daha uygun oranlarda olup, ayrıca KOSGEB gibi faizsiz kredi desteklerini de içermektedir. Gümrük Bakanlığı'ndan alınan verilerden hareketle; Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kefalet Kooperatiflerinin bu kapsamda kredi bakiyeleri ve esnaf/sanatkar sayısı geçen yılın Şubat ayı ile karşılaştırmalı olarak aşağıda tabloda sunulmuştur.

(Kredi bakiyesi; esnaf ve sanatkarlarca kullanılan kredilerin toplamından vadesi gelmemiş olup henüz tahsil edilmeyen tutarı ifade etmektedir.)

Tabloya göre 2016 yılı Şubat ayında;

- Tüm krediler kapsamında 374 bin 351 esnafın, toplamda 17 milyar 258 milyon 650 bin lira tutarında kredi bakiyesi bulunduğu,
- Yüzde 50 faiz indirimli krediler kapsamında 354 bin 827 esnafın, toplamda 16 milyar 693 milyon 774 bin lira,
- Faizsiz krediler kapsamında ise 19 bin 524 esnafın, toplamda 564 milyon 876 bin lira tutarında kredi bakiyesi bulunmaktadır.

Kredi Türü	2016 ŞUBAT		2017 ŞUBAT	
	Esnaf ve Sanatkar Sayısı	Kredi Bakiyesi (Bin TL)	Esnaf ve Sanatkar Sayısı	Kredi Bakiyesi (Bin TL)
%50 Faiz İndirimli Krediler	354.827	16.693.774	387.614	19.840.756
%100 Faiz İndirimli Krediler (Faizsiz Krediler)	19.524	564.876	49.248	875.608
TOPLAM	374.351	17.258.650	436.862	20.716.364

2017 yılının Şubat ayında ise;

- Tüm kredi türleri toplamında 436 bin 862 esnafın, 20 milyon 716 bin 364 lira tutarında kredi bakiyesi bulunduğu,
- Yüzde 50 faiz indirimli krediler kapsamında, 387 bin 614 esnafın 19 milyon 840 bin 756 lira,
- Faizsiz krediler kapsamında da 49 bin 248 esnafın 875 bin 608 lira tutarında kredi bakiyesi bulunduğu görülmektedir.

Bu veriler, 2017 yılında toplam kredi bakiyelerinin **yüzde 20** oranında **arttığını**, esnaf/sanatkar sayısının ise **yüzde 16,7**'lik artışla 436 bin 862 kişiye yükseldiğini ortaya koymaktadır.

Faizsiz kredi bakiyelerinin geçen yıla göre **yüzde 55** oranında artması önemli bir gelişme olarak dikkat çekmekte olup, esnaf ve sanatkarların bu hizmetlerden daha fazla faydalanmaya başladığını göstermektedir.

2017 yılı Şubat ayı itibarıyla, yüzde 50 faiz indirimli ve faizsiz kredi türlerinin detayları incelendiğinde;

- Kaybolmaya yüz tutan mesleklerde kullanılan kredi tutarının **4 milyon 148 bin lira**,
- Usta girişimci statüsünde kullanılan kredi tutarının **6 milyon 855 bin lira**,
- Sıfır faizli 30 bin TL'ye kadar kullanılan kredi tutarının **1 milyar 350 milyon lira**,
- Genç Girişimcilere yönelik 100 bin TL'ye kadar kullanılan kredi tutarının **928 bin lira**,
- Bölgesel destek kredisi (Diyarbakır Sur İlçesi) olarak kullanılan kredi tutarının **7 milyon 255 bin lira** düzeyinde olduğu görülmektedir.

Kredi Türü	2016 ŞUBAT			2017 ŞUBAT		
	Esnaf ve Sanatkar Sayısı	Kredi Bakiyesi (Bin TL)	Kullanım Tutarı (Bin TL)	Esnaf ve Sanatkar Sayısı	Kredi Bakiyesi (Bin TL)	Kullanım Tutarı (Bin TL)
Kaybolmaya yüz tutan meslekler	123	2.905	3.368	146	2.822	4.148
Usta Girişimci	154	5.275	6.139	168	4.505	6.855
30.000 TL Sıfır faizli kredi	19.246	556.621	557.486	48.768	860.179	1.350.000
100.000 TL Genç Girişimci	1	75	75	16	847	928
Destekli Kredi (Diyarbakır Sur İlçesi)	0	0	0	150	7.255	7.255
TOPLAM	19.524	564.876	567.068	49.248	875.608	1.369.186

Şubat-2016 döneminde, 19 bin 524 esnaf ve sanatkara, toplamda 567 milyon 68 bin lira kredi kullanılırken, **Şubat-2017'de** sayıları yüzde 16,7 oranında artan **49 bin 248 esnaf/sanatkara, toplamda 1 milyar 369 milyon 186 bin liralık kredi kullanılmıştır**. Böylece, 2017 yılı Şubat ayında kredi kullanımı tutarında yüzde 141,5'lik artış gerçekleştiği görülmektedir.

Kamusal alandaki hizmetler çerçevesinde, esnaf ve sanatkarlarımızı yakından ilgilendiren bir diğer konu olarak ayrıca KOSGEB destekleri bulunmaktadır. Bilindiği üzere; KOSGEB tarafından sunulan söz konusu sıfır faizli kredi destek başvuruları 20 Şubat 2017 tarihinde sonlandırılmış olup, kredi kullanım süreçleri Nisan ayı sonuna kadar devam etmektedir.

Bu süreçte, iki sistem işleyişi arasında sorun yaşandığı ve yaşanan bu sorunun çözüme kavuşturulması amacıyla, esnaf ve sanatkarların hem KOSGEB hem de Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kefalet Kooperatifleri imkanlarından **aynı anda** yararlanabilmesinin önünün açılması gerektiği yönündeki talebimiz Birliğimiz tarafından ilgili kurumlara arz edilmiştir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ

DEVLET BÜTÇESİNDE DURUM

Devlet bütçesi bir taraftan devletin gelir ve giderlerini diğer taraftan da nasıl bir maliye politikası uygulanacağını ortaya koyan bir belgedir. TBMM onayına sunulması ve Meclis onayından geçmemesinin hükümetin güven oyu alamaması ve düşmesi anlamına gelmesi ise bütçenin siyasi niteliğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla devlet bütçesi tüm ülkeler için çok önemli belgelerdir.

Devlet bütçesinin gelir kısmının **en önemli kalemi vergilerdir**. Nitekim 2017 yılının ilk üç ayında Türkiye'de toplanan bütçe gelirlerinin **yüzde 84'ü vergilerden** elde edilmiştir. Devlet harcamaları içinde ise ilk sıraları cari transferler, personel harcamaları ve faiz ödemeleri almaktadır. Nitekim 2017 yılının ilk üç ayında **bütçe harcamalarının yüzde 45'i cari transferlere** (SGK açıklarına destek, tarım destekleri, hanehalkına yapılan transferler gibi), **yüzde 26'sı personel harcamalarına, yüzde 12'si ise faiz ödemelerine** gitmiştir.

Bilindiği gibi 2008 küresel ekonomik krizinin ardından, İrlanda, Yunanistan, Portekiz, İtalya gibi birçok ülkede kamu açıklarına bağlı önemli sorunlar yaşanmıştı. Türkiye bu dönemde hem bütçe açığının hem de kamu borç stokunun düşük olması nedeniyle krizi kısmen hafif olarak atlattı. Bu nedenle de ekonomi yönetimi bütçe dengelerinin korunmasına özel önem veriyordu. Ancak 2017 yılının ilk çeyreğinde bütçeye ilişkin gelişmeler oldukça endişe verici boyutlara ulaşmıştır. **Nitekim 2016 yılının aynı dönemine göre 2017 yılının ilk üç ayında bütçe gelirleri yüzde 9,9 oranında artarken bütçe giderleri yüzde 21,3 oranında artış göstermiştir.** Böylece **2016 yılı ilk çeyreğinde devlet bütçesi 46 milyon lira fazla verirken 2017 yılında 14,9 milyar TL açık vermiştir.** Faiz dışı bütçe dengesindeki fazla ise aynı 16,5 milyar TL'den 3,9 milyar TL'ye gerilemiştir. Nisan ayı sonrasında bu rakamların bir miktar daha kötüleşmesi olasıdır.

Bu açıkları kapatmak ve diğer bazı ihtiyaçları karşılamak için **Devlet bu dönemde 14,7 milyar TL'si iç, 6,7 milyar TL'si de dışarıdan olmak üzere toplam 21,4 milyar TL borçlanmıştır.**

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

(MİLYON TL)	OCAK-MART DÖNEMİ		ARTIŞ (%)
	2016	2017	
Bütçe Giderleri	131.667	159.657	21,3
Faiz Hariç Giderler	115.201	140.832	22,2
Personel Giderleri	38.672	41.904	8,4
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	6.555	6.992	6,7
Mal ve Hizmet Alımları	9.228	11.053	19,8
Cari Transferler	54.234	71.426	31,7
Sermaye Giderleri	3.264	4.991	52,9
Sermaye Transferleri	670	1.117	66,9
Borç Verme	2.578	3.349	29,9
Faiz Harcamaları	16.466	18.824	14,3
Bütçe Gelirleri	131.714	144.735	9,9
Genel Bütçe Gelirleri	126.234	138.063	9,4
Vergi Gelirleri	108.543	121.616	12,0
Teşebbüs ve Mülkiyet Geliri	2.177	2.435	11,9
Özel Gel. ile AL.Bağışlar ve Yar.	1.239	1.063	-14,2
Faizler, Paylar ve Cezalar	7.774	8.049	3,5
Sermaye Gelirleri	6.453	4.754	-26,3
Alacaklardan Tahsilat	49	146	198,9
Özel Bütçeli İd. Öz Gelirleri	3.777	4.469	18,3
Düz. ve Denetleyici Kur.	1.702	2.203	29,4
Bütçe Dengesi	46	-14.922	-32.317,4
Faiz Dışı Denge	16.512	3.902	-76,4
TOPLAM BORÇLANMA	8.218	21.475	161,3
İç borçlanma	8.109	14.703	81,3
Dış borçlanma	110	6.772	6.075,4

2016 yılının ilk çeyreği ile karşılaştırıldığında **borçlanmadaki artış oranı yüzde 161,3'e** karşılık gelmektedir. Diğer taraftan kamunun toplam borç stokunda da ciddi artış yaşanmıştır. Nitekim 2016 yılı Şubat ayı sonunda 685,5 milyar TL olan toplam kamu borç stoku 2017 yılı Şubat ayı sonunda 783 milyar TL'ye ulaşmıştır. Borçlardaki yaklaşık 98 milyar TL'lik artışın 35 milyar TL'lik bölümü iç borç, 63 milyar TL'si dış borç stokunda gerçekleşmiştir. Dış borç stokundaki artışta döviz kurlarındaki artışın etkisi de bulunmaktadır.

Kısaca ifade etmek gerekirse **2017 yılının ilk çeyreği itibariyle devlet bütçesinde ciddi bir bozulma, devlet borçlarında ise önemli bir artış dikkati çekmektedir.** Dünya genelinde **"Kırılınan Beşli"** arasında sayılan Türkiye'nin en önemli avantajı; bütçe dengesi, kamu açıkları ve kamu borç stokunun riskli düzeylerden uzakta olmasıdır. Türkiye yaşanan politik gelişmelere bağlı olarak bu boyuttaki avansının bir kısmını kullanmıştır. Ancak geline nokta bu açıdan çok dikkatli olunması, bütçe disiplinine uyulması gerekmektedir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

	2016										2017		
GÖSTERGE	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART
İMALAT SAN. KKO (%)	74,3	75,3	75,7	76,1	75,7	75,2	76,6	76,4	76,4	76,5	75,5	75,4	74,9
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	63.975	65.618	73.832	71.111	45.566	53.977	51.340	63.746	95.783	108.044	25.689	34.658	55.616
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	60.631	55.557	60.692	63.103	49.696	51.748	61.757	74.244	83.635	87.107	76.493	81.990	96.313
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	26.993	27.638	27.867	27.651	27.636	27.473	27.564	27.267	27.067	26.669	26.672		
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	3.023	2.824	2.895	3.127	3.324	3.493	3.523	3.647	3.715	3.872	3.985		
İŞSİZLİK ORANI (%)	10,1	9,3	9,4	10,2	10,7	11,3	11,3	11,8	12,1	12,7	13,0		
TOPLAM MEVDUAT(Milyon TL)	1.103.592	1.102.420	1.131.006	1.134.496	1.140.321	1.152.103	1.160.567	1.182.422	1.229.210	1.259.706	1.294.552	1.252.762	1.291.186
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	12,1	11,8	11,4	11,2	10,9	10,9	10,9	10,8	10,5	10,6	10,6	10,9	
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	12,6	12,5	12,0	11,5	11,2	11,1	11,0	10,9	10,8	10,6	10,8	10,9	
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	11,7	11,6	11,6	11,4	11,1	10,6	10,6	10,2	10,2	10,3	10,3	10,4	
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	1.531.773	1.545.395	1.584.075	1.585.130	1.610.272	1.615.024	1.639.098	1.660.075	1.724.691	1.763.554	1.848.664	1.801.462	1.861.814
MALİ KREDİLER (Milyon TL)	41.905	43.312	44.135	42.833	44.786	43.456	45.334	44.394	47.672	50.133	51.797	49.518	50.458
TİCARİ KREDİLER (Milyon TL)	1.104.407	1.111.734	1.147.289	1.147.130	1.170.844	1.174.185	1.190.546	1.208.693	1.265.156	1.293.510	1.375.085	1.325.700	1.376.937
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	309.268	312.010	313.984	316.182	315.680	317.272	321.224	326.056	331.213	337.798	340.282	344.278	352.197
KONUT(Milyon TL)	146.584	148.289	149.603	151.059	150.604	151.766	154.388	157.300	160.274	164.058	165.602	168.020	172.843
TAŞIT (Milyon TL)	6.296	6.356	6.382	6.392	6.341	6.326	6.312	6.298	6.436	6.718	6.638	6.580	6.542
DİĞER (Milyon TL)	156.388	157.365	157.999	158.731	158.735	159.180	160.524	162.458	164.503	167.022	168.042	169.678	172.812
KREDİ KARTI (Milyon TL)	76.193	78.339	78.667	78.979	78.962	80.111	81.994	80.932	80.650	82.113	81.500	81.966	82.222
KREDİ FAİZİ (Taşıt %)	16,3	15,9	15,1	15,6	15,3	15,5	15,3	14,7	13,7	13,9	15,2	15,6	15,4
KREDİ FAİZİ (Konut %)	14,5	14,3	13,9	14,1	13,7	12,9	12,9	12,1	11,7	11,4	11,5	11,4	11,1
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	16,4	16,0	14,0	15,6	15,0	14,7	14,8	14,8	14,0	14,3	14,0	14,7	15,3
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	24.673	25.419	25.981	26.407	26.614	26.689	26.733	27.060	27.657	27.965	28.682	28.380	28.907
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	21.118	21.880	22.275	22.666	22.747	22.909	22.915	23.138	23.385	23.658	23.870	24.081	24.539
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	3.555	3.539	3.705	3.741	3.867	3.781	3.819	3.922	4.271	4.307	4.812	4.300	4.368
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki payı-%)	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	51.388	52.682	54.055	53.577	51.926	53.589	55.176	56.557	57.125	57.998	59.410	60.187	
Kredi Kartları	7.797	7.895	8.079	7.864	7.926	8.121	8.265	8.393	8.160	8.035	8.170	8.133	
Ferdi Kredi Konut	684	691	706	744	767	793	843	864	868	886	881	881	
Ferdi Kredi Otomobil	209	206	207	227	229	230	232	234	230	227	230	227	
Ferdi Kredi Diğer	9.790	9.888	10.111	10.036	10.334	10.574	10.721	10.886	10.728	10.632	10.719	10.591	
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	5.250	5.544	5.602	5.529	5.829	6.099	6.289	6.499	6.735	6.919	7.239	7.463	
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	1.797	1.874	1.953	1.980	1.994	2.067	2.161	2.207	2.179	2.174	2.231	2.241	
İnşaat	4.960	5.053	5.201	5.153	4.701	4.837	5.087	5.206	5.313	5.392	5.428	5.521	
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	1.209	1.250	1.291	1.299	1.268	1.254	1.310	1.359	1.430	1.628	1.738	1.829	
Diğer	19.691	20.281	20.906	20.745	18.880	19.614	20.267	20.910	21.482	22.103	22.721	23.270	
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	76,6	77,1	78,6	86,8	99,6	85,8	93,6	86,2	88,6	90,0	84,5	70,1	82,1
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	815,5	881,7	883,5	916,2	1.247,6	995,0	1.096,90	1.032,60	1.134,60	1.602,60	1.297,80	906,9	892,2
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	48,2	29,3	69,2	49,3	30,7	77,5	53,9	54,8	48,8	34,2	50,4	31,2	30,4
KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARI (Milyon TL)	1.614,10	1.127,10	2.064,00	1.623,00	1.150,7	2.472,3	1.837,20	1.939,20	1.726,70	1.358,40	1.716,50	1.118,80	1.073,90
KURULAN ŞİRKET SAYISI	7.117	5.860	5.422	5.571	3.136	4.533	3.745	5.362	5.592	4.885	6.275	5.617	6.146
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	780	691	581	878	602	689	903	1.096	1.167	1.896	2.142	815	720
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	7,46	6,57	6,58	7,64	8,79	8,05	7,28	7,16	7,00	8,53	9,22	10,13	11,29
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	3,80	2,87	3,25	3,41	3,96	3,03	1,78	2,84	6,41	9,94	13,69	15,36	16,09
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	142.050	140.602	141.629	142.527	141.201	141.985	141.261	140.811	141.890	142.895	144.576	144.297	
İTHALAT(Yıllık-Milyon \$)	201.542	199.373	198.701	199.974	196.408	197.067	196.962	197.055	198.012	198.433	200.661	200.910	
ORTALAMA DOLAR KURU	2.8940	2.8370	2.9290	2.9200	2.9600	2.9660	2.9630	3.0710	3.2700	3.4920	3.7380	3.6760	3.6690
ORTALAMA EURO KURU	3.2090	3.2160	3.3180	3.2800	3.2740	3.3240	3.3190	3.3900	3.5380	3.6850	3.9690	3.9150	3.9190
EURO/DOLAR PARİTESİ	1.1090	1.1340	1.1330	1.1240	1.1060	1.1210	1.1210	1.1040	1.0820	1.0550	1.0620	1.0650	1.0680